

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 240/2017-10

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 4. apríla 2017 v senáte zloženom z predsedu Ladislava Orosza (sudca spravodajca), zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej a sudcu Lajosa Mészárosa predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED], zastúpeného matkou [REDACTED], vo veci namietaného porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, práv podľa čl. 6 ods. 1 a čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a práva podľa čl. 3 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa postupom Okresného súdu Košice I v konaní vedenom pod sp. zn. 16 Er 2773/2016 a jeho uznesením z 21. septembra 2016 a postupom Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky pri vybavovaní podania [REDACTED] zo 7. decembra 2016 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 6. februára 2017 doručená sťažnosť [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľ“), ktorú podal prostredníctvom zákonnej zástupkyne (matky), ktorou namieta

porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), práv podľa čl. 6 ods. 1 a čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a práva podľa čl. 3 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa postupom Okresného súdu Košice I (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 16 Er 2773/2016 (ďalej aj „napadnuté konanie“) a jeho uznesením z 21. septembra 2016 (ďalej aj „napadnuté uznesenie“) a postupom Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky (ďalej len „generálna prokuratúra“) pri vybavovaní podania [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] zo 7. decembra 2016 (ďalej aj „napadnutý postup generálnej prokuratúry“).

Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že sťažovateľ (zastúpený matkou) je v procesnom postavení oprávneného účastníkom exekučného konania vedeného okresným súdom pod sp. zn. 16 Er 2773/2016 a povereným súdnym exekútorom [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] pod sp. zn. EX 898/2016. Predmetom označeného exekučného konania je vymoženie dlžného výživného v sume 350 € a bežného výživného od júna 2016 do budúca v sume 500 € mesačne od povinného (otca sťažovateľa) [REDAKOVANÉ]. Povinný proti exekúcii v zákonnej lehote podal námietky, ktorým okresný súd napadnutým uznesením sp. zn. 16 Er 2773/2016 z 21. septembra 2016 vyhovel (v podstate) z dôvodu, že exekučný titul (rozsudok okresného súdu sp. zn. 21 P 127/2012 z 29. októbra 2013) bol uznesením Krajského súdu v Košiciach (ďalej aj „krajský súd“) sp. zn. 8 CoP 51/2014 z 25. augusta 2014 ešte pred začatím exekučného konania (aj v časti výživného) zrušený a vec bola v zodpovedajúcej časti vrátená okresnému súdu na ďalšie konanie.

Matka sťažovateľa podaním zo 7. decembra 2016 podala generálnej prokuratúre „*Podnet – Oznámenie o skutočnostiach, že bol spáchaný trestný čin*“, v ktorom namietala postup a rozhodnutie okresného súdu v napadnutom exekučnom konaní, pričom v ňom okrem iného uviedla, že „... sa domnievam, že vyhotovením uznesenia sp. zn. 16Er/2773/2016-28 súd vykonával svoju právomoc spôsobom odporujúcim zákonu, v úmysle maloletému oprávnenému [REDAKOVANÉ] spôsobiť škodu tým, že vydal rozhodnutie, v ktorom rozhodol o námietkach povinného proti exekúcii tak, že im vyhovel v úmysle zadovážiť povinnému neoprávnený prospech a to, aby exekúcia EX 898/2016

vedená voči povinnému [REDAKOVANÉ] bola v celom rozsahu nedôvodná a teda právoplatným rozhodnutím súdu zastavená“.

Sťažovateľ v sťažnosti adresovanej ústavnému súdu namietané porušenie v sťažnosti označených práv odôvodňuje okrem iného takto:

„V predmetnom konaní o námietkach vedené na Okresnom súde Košice I sp. zn. 16Er/2773/2016-28 zo dňa 21. 9. 2016 súd uznesením rozhodol o námietkach povinného tak, že námietkam povinného proti exekúcii vyhovel. Dôvody o ktoré súd svoje rozhodnutie oprel opísané v rozhodnutí sú nezrozumiteľné a preto nepreskúmateľné. Súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces a tento nedostatok nemožno napraviť v konaní pred odvolacím súdom, z toho dôvodu som podnetom - oznámením, že bol spáchaný trestný čin, zo dňa 7. 12. 2016 som ako zástupca maloletého oprávneného postúpila vec Generálnej prokuratúre SR. Nezákonným rozhodnutím okresný súd vykonával svoju právomoc spôsobom odporujúcim zákonu, v úmysle zadovážiť povinnému [REDAKOVANÉ] neoprávnený prospech a to, aby exekúcia EX 898/16 bola v celom rozsahu voči nemu zastavená, čím maloletému oprávnenému [REDAKOVANÉ] zmaril uplatnenie jeho základných práv a slobôd. V tejto veci orgán verejnej moci - Generálna prokuratúra SR nekonal.

... Generálna prokuratúra SR svojou nečinnosťou o podanom podnete - oznámení, že bol spáchaný trestný čin Okresným súdom Košice I zo dňa 7. 12. 2016 a Okresný súd Košice I v konaní sp. zn. 16Er/2773/2016 sťažovateľovi [REDAKOVANÉ] porušili práva a to:

Základné právo na súdnu a inú ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR,

Právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd

Právo na účinný opravný prostriedok podľa čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd

Právo dieťaťa, aby jeho záujem bol prvoradým hľadiskom pri akejkoľvek činnosti týkajúcej sa detí uskutočňovanej súkromnými alebo verejnými orgánmi podľa čl. 3 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa.“

Na základe skutočností uvedených v sťažnosti sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd nálezom takto rozhodol:

„1) Základné právo sťažovateľa na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, právo na spravodlivé konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, právo na účinný opravný prostriedok podľa čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ktorý bol vyhlásený pod č. 209/1992 Zb. a právo podľa čl. 3 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa nečinnosťou Generálnej prokuratúry SR a v konaní Okresného súdu Košice I sp. zn. 16Er/2773/2016 porušené bolo.

2) Uznesenie Okresného súdu Košice I sp. zn. 16Er/2773/2016 zrušuje a vec vracia na ďalšie konanie inému súdu.

3) Zakazuje pokračovanie v porušovaní základného práva sťažovateľa podľa čl. 13 Dohovoru a prikazuje Generálnej prokuratúre SR, aby vo veci podnetu - oznámenia o skutočnostiach, že bol spáchaný trestný čin, podaný zástupcom maloletého oprávneného zo dňa 7.12.2016 pre podozrenie z porušovania zákona Okresným súdom Košice I konal podľa osobitných predpisov.

4) Priznáva sťažovateľovi za porušenie jeho práv a základných slobôd orgánmi verejnej moci primerané finančné zadosťučinenie v rozsahu 4000,00 EUR na účet sťažovateľa...“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom

súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v ustanovení § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Ústavný súd v rámci predbežného prerokovania preskúmal, či sťažnosť sťažovateľa obsahuje všeobecné a osobitné náležitosti predpísané zákonom o ústavnom súde (§ 20 a § 50) a či nie sú dané dôvody na jej odmietnutie podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

II.1 K namietanému porušeniu v sťažnosti označených práv sťažovateľa napadnutým uznesením okresného súdu, ako aj postupom, ktorý jeho vydaniu predchádzal

Z čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že systém ústavnej ochrany základných práv a slobôd je rozdelený medzi všeobecné súdy a ústavný súd, pričom právomoc všeobecných súdov je ústavou založená primárne („... ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd“) a právomoc ústavného súdu len subsidiárne.

Z princípu subsidiarity vyplýva, že právomoc ústavného súdu poskytnúť ochranu základným právam a slobodám je daná iba vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhodujú všeobecné súdy. Ústavný súd sa pri uplatňovaní svojej právomoci riadi zásadou, že všeobecné súdy sú ústavou povolané chrániť nielen zákonnosť, ale aj ústavnosť. Preto je právomoc ústavného súdu subsidiárna a nastupuje až vtedy, ak nie je daná právomoc všeobecných súdov (m. m. IV. ÚS 236/07). Ak ústavný súd pri predbežnom

prerokovaní sťažnosti zistí, že sťažovateľ sa ochrany svojich základných práv alebo slobôd môže domôcť využitím jemu dostupných a účinných prostriedkov nápravy pred iným súdom, musí takúto sťažnosť odmietnuť z dôvodu nedostatku právomoci na jej prerokovanie (m. m. IV. ÚS 115/07).

Sťažovateľ v posudzovanej veci napáda (okrem iného aj) postup okresného súdu v napadnutom konaní a jeho uznesenie z 21. septembra 2016, ktorým súd prvého stupňa vyhovel námietkam povinného proti exekúcii, v ktorej sťažovateľ vystupuje v procesnom postavení oprávneného.

Podľa § 50 ods. 4 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov proti rozhodnutiu, ktorým sa vyhovel námietkam, je prípustné odvolanie.

Z citovaného ustanovenia § 50 ods. 4 Exekučného poriadku, ako aj z poučenia obsiahnutého v napadnutom uznesení okresného súdu (ktorého fotokópiu sťažovateľ pripojil k svojej sťažnosti adresovanej ústavnému súdu) vyplýva, že sťažovateľ (v napadnutom konaní zastúpený matkou ako svojou zákonnou zástupkyňou, pozn.) mal v procesnom postavení oprávneného možnosť podať proti napadnutému uzneseniu okresného súdu odvolanie, čo podľa zistení ústavného súdu podaním doručeným okresnému súdu 2. decembra 2016 aj urobil. O odvolaní sťažovateľa je oprávnený a aj povinný rozhodnúť Krajský súd v Košiciach. Právomoc krajského súdu rozhodnúť o odvolaní sťažovateľa preto v danom prípade vylučuje právomoc ústavného súdu rozhodovať o tej časti sťažnosti, ktorá smeruje proti napadnutému uzneseniu okresného súdu a postupu, ktorý predchádzal jeho vydaniu.

Vychádzajúc z uvedeného, ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosť sťažovateľa v tejto časti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu nedostatku svojej právomoci.

II.2 K namietanému porušeniu v sťažnosti označených práv sťažovateľa postupom generálnej prokuratúry pri vybavovaní podania matky sťažovateľa zo 7. decembra 2016

Z obsahu sťažnosti sťažovateľa adresovanej ústavnému súdu (ktorej podstatná časť je citovaná v časti I tohto uznesenia, pozn.) vyplýva, že sťažovateľ namieta porušenie svojich v sťažnosti označených práv aj postupom generálnej prokuratúry pri vybavovaní podania matky sťažovateľa zo 7. decembra 2016, pričom generálnej prokuratúre v tejto súvislosti vytýka, že sa týmto podaním vôbec nezaoberala.

Z § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní sťažnosti je tiež posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, alebo aj vtedy, ak v konaní pred orgánom verejnej moci vznikne procesná situácia alebo procesný stav, ktoré vylučujú, aby tento orgán porušoval uvedené základné právo, pretože uvedená situácia alebo stav takúto možnosť reálne nepripúšťajú (IV. ÚS 16/04, II. ÚS 1/05, II. ÚS 20/05, IV. ÚS 55/05, IV. ÚS 288/05). Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07).

Ústavný súd pri príprave predbežného prerokovania sťažnosti zistil, že generálna prokuratúra podanie matky sťažovateľa zo 7. decembra 2016 označené ako „*Podnet – Oznámenie o skutočnostiach, že bol spáchaný trestný čin*“, v ktorom namietala postup a rozhodnutie okresného súdu v napadnutom exekučnom konaní, prípisom zo 16. decembra 2016 postúpila okresnému súdu k spisovej značke týkajúcej sa

napadnutého konania, keďže po preskúmaní obsahu označeného podania dospela k záveru, že nejde o trestné oznámenie, ale o obranu oprávneného (zastúpeného matkou) v predmetnom exekučnom konaní.

Podľa prvej vety § 62 ods. 1 zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov podanie sa posudzuje vždy podľa obsahu, aj keď je nesprávne označené.

Z uvedených skutočností vyplýva, že generálna prokuratúra sa podaním matky sťažovateľa zo 7. decembra 2016 riadne zaoberala, posúdila jeho obsah a následne ho postúpila okresnému súdu ako príslušnému na konanie o veci, ktorej sa označené podanie týkalo. Ústavný súd preto konštatuje, že medzi výhradami sťažovateľa, ktorý v súvislosti s označeným podaním jeho zákonnej zástupkyne namieta výlučne nečinnosť generálnej prokuratúry, a napadnutým postupom generálnej prokuratúry neexistuje taká príčinná súvislosť, na základe ktorej by ústavný súd po prípadnom prijatí sťažnosti na ďalšie konanie mohol reálne dospieť k záveru o porušení v sťažnosti označených práv sťažovateľa.

Vychádzajúc z uvedeného, ústavný súd sťažnosť sťažovateľa v tejto časti pri predbežnom prerokovaní odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti ako celku bolo už bez právneho dôvodu zaoberať sa ďalšími procesnými návrhmi sťažovateľa.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 4. apríla 2017